

พระราชบัญญัติ

เงินตรา (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๓๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๖

เป็นปีที่ ๔๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเงินตรา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ใบสำคัญสิทธิพิเศษถอนเงิน” และคำว่า “รัฐมนตรี” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ พ.ศ. ๒๕๒๑ ดังต่อไปนี้

“ “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ ให้กระทรวงการคลังจัดทำและนำออกใช้ซึ่งเหรียญกษาปณ์

เหรียญกษาปณ์ตามวรรคหนึ่ง แต่ละชนิด ราคา ที่นำออกใช้ ให้มีได้เพียงขนาดเดียว และจะมีขนาดเท่ากับเหรียญกษาปณ์ชนิด ราคา อื่นไม่ได้ เว้นแต่กรณีการจัดทำและนำออกใช้เป็นเหรียญกษาปณ์ที่ระลึก หรือเหรียญกษาปณ์ที่ใช้แทนเหรียญกษาปณ์ที่ถอนคืน

ชนิด ราคา โลหะ อัตราเนื้อโลหะ น้ำหนัก ขนาด ลวดลาย และลักษณะอื่น ๆ (ถ้ามี) ของเหรียญกษาปณ์รวมทั้งอัตราเพื่อเหลือเผื่อขาด ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ เหรียญกษาปณ์ชำระหนี้ไม่เป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย

เหรียญกษาปณ์ต่อไปนี้ เป็นเหรียญกษาปณ์ชำระหนี้

(๑) เหรียญกษาปณ์ที่ถูกตัด หรือถูกตอก หรือถูกตี หรือถูกกระทำด้วยประการใด ๆ ให้บุบสลาย หรือชำระจนเสียรูป หรือลวดลายลบเลือน หรือเปลี่ยนแปลงในคุณภาพ หรือบดงหรือทำให้น้ำหนักลดลง ไม่ว่าโดยเหตุใดในลักษณะที่ปรากฏโดยชัดแจ้ง

(๒) เหรียญกษาปณ์ที่สึกหรือไปตามธรรมดาจนมีน้ำหนักลดลงเกินกว่าสองเท่าครึ่งของอัตราเพื่อเหลือเผื่อขาด

มาตรา ๑๓ ให้กระทรวงการคลังรับแลกเปลี่ยนเหรียญกษาปณ์ชำระหนี้ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) เหรียญกษาปณ์ชำระหนี้ที่จะรับแลกเปลี่ยนได้ ต้องเป็นเหรียญกษาปณ์ที่มีใช้ เหรียญกษาปณ์ทองคำ เหรียญกษาปณ์เงิน หรือเหรียญกษาปณ์ขัดเงา

(๒) เหรียญกษาปณ์ที่ชำระหนี้ตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง (๑) ให้รับแลกเปลี่ยนได้ครึ่งราคาของเหรียญกษาปณ์นั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๓) เหรียญกษาปณ์ที่ชำระหนี้ตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง (๒) ให้รับแลกเปลี่ยนได้เต็มราคาของเหรียญกษาปณ์นั้น

พนักงานเจ้าหน้าที่และสถานที่รับแลกเปลี่ยนเหรียญกษาปณ์ชำระหนี้ตามวรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๓ ทวิ และมาตรา ๑๓ ตริ แห่งพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑

“มาตรา ๑๓ ทวิ เมื่อเห็นสมควร รัฐมนตรีมีอำนาจถอนคืนเหรียญกษาปณ์ที่ออกใช้ ชนิด และราคาใด ๆ โดยให้นำมาแลกเปลี่ยนกับธนบัตรหรือเหรียญกษาปณ์อื่นได้

การถอนคืนเหรียญกษาปณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งอย่างน้อย ต้องมีข้อกำหนด ดังต่อไปนี้

(๑) ชนิด ราคา และลักษณะของเหรียญกษาปณ์ที่ถอนคืน

(๒) ระยะเวลาให้นำเหรียญกษาปณ์ที่ถอนคืนมาแลกเปลี่ยนกับธนบัตรหรือ เหรียญกษาปณ์อื่น ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงใช้บังคับ

(๓) พนักงานเจ้าหน้าที่และสถานที่รับเหรียญกษาปณ์ที่ถอนคืน

เหรียญกษาปณ์ที่นำมาแลกเปลี่ยน ถ้าเป็นเหรียญกษาปณ์ชำรุดตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง ให้รับแลกเปลี่ยนตามมาตรา ๑๓

มาตรา ๑๓ ตริ เหรียญกษาปณ์ที่ได้รับจากการถอนคืนตามมาตรา ๑๓ ทวิ วรรคสอง (๒) รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้กรมธนารักษ์นำไปยุบหลอมหรือทำลายเพื่อนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นหรือ จำหน่ายต่อไปได้ หรือสั่งให้กรมธนารักษ์จัดการจำหน่ายโดยให้ผู้ซื้อต้องนำไปยุบหลอมหรือทำลาย ตามเงื่อนไขที่อธิบดีกรมธนารักษ์กำหนด และต้องยุบหลอมหรือทำลายภายใต้การควบคุมและ ตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีกำหนด

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาให้แลกเปลี่ยนเหรียญกษาปณ์ที่ถอนคืนตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ตามมาตรา ๑๓ ทวิ วรรคสอง (๒) บรรดาเหรียญกษาปณ์ที่ถอนคืนไม่เป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย

เหรียญกษาปณ์ที่ชำระหนี้ไม่ได้ตามกฎหมายเพราะพ้นกำหนดระยะเวลาการถอนคืน ถ้าผู้ใด นำเหรียญกษาปณ์มาขอแลกเปลี่ยนกับธนบัตรหรือเหรียญกษาปณ์อื่นโดยแสดงเหตุผลและความ จำเป็น ให้กระทรวงการคลังรับแลกเปลี่ยนตามมาตรา ๑๓ ทวิ ได้ตลอดไป”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. ๒๕๐๑ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำและนำออกใช้เหรียญกษาปณ์ การรับแลกเปลี่ยนเหรียญกษาปณ์ชำรุดยังไม่เหมาะสม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัตินี้ดังกล่าว โดยกำหนดให้เหรียญกษาปณ์ที่จัดทำและนำออกใช้แต่ละชนิดราคาต้องมีเพียงขนาดเดียว และให้มีการรับแลกเปลี่ยนเหรียญกษาปณ์ชำรุดได้กว้างขวางขึ้นกว่าเดิม นอกจากนี้สมควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการถอนคืนเหรียญกษาปณ์ไว้ด้วย โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้